

บทที่ 2

แนวคิด และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยของอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ คณะผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อดังนี้

2.1 ความหมายของผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัย

2.2 ความสำคัญของผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา

2.3 ระบบและกลไกการพัฒนากิจการผลิตผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยพายัพ

2.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการผลิตผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา

2.5 การผลิตผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้ให้ความหมายของผลงานทางวิชาการ หมายถึง เอกสารหรือหลักฐานที่สร้างขึ้นจากความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ของผู้จัดทำโดยการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัย และได้นำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานในหน้าที่จนเกิดผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและเป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3, 2553, หน้า 20)

ส่วนความหมายของการวิจัยได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านดังนี้

มณฑาทิพย์ ไชยศักดิ์ (2550) ให้ความหมายการวิจัย หมายถึง การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการศึกษาค้นคว้า เพื่อแสวงหาคำตอบสำหรับปัญหาและคำถามการวิจัยที่กำหนดไว้

แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการหรือเกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ ด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์ ที่มีการวางแผนล่วงหน้าอย่างมีระบบทุกขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อให้ผลการศึกษาถูกต้องและเชื่อถือได้

ภิรมย์ กมลรัตนกุล (2550) ให้ความหมายการวิจัย หมายถึง การศึกษาค้นคว้าความจริงในธรรมชาติ อย่างเป็นระบบ ระเบียบ เพื่อแสวงหาคำตอบสำหรับคำถามที่กำหนดไว้ เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ซึ่งทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติด้วยกระบวนการ อันเป็นที่ยอมรับในวิทยาการของแต่ละสาขา ซึ่งในทางวิทยาศาสตร์การแพทย์แล้ว นิยมใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพราะเชื่อว่าวิธีการนี้จะมีความถูกต้องและเชื่อถือได้มากที่สุด

กล่าวโดยสรุป การวิจัย คือ การศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ ระเบียบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหาคำตอบสำหรับปัญหาหรือคำตอบการวิจัยที่กำหนด เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ วิธีการทำงานใหม่ ๆ ซึ่งทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการหรือเกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์ที่มีการวางแผนล่วงหน้าอย่างมีระบบทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน เพื่อให้ผลการศึกษาถูกต้องและเชื่อถือได้ และที่สำคัญคือ มีการเผยแพร่ผลงานเพื่อให้มีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์หรือแก้ปัญหาต่อไป

ผลงานทางวิชาการ หมายถึง ผลงานที่จัดทำขึ้นในลักษณะต่างๆ ซึ่งเกิดจากการศึกษา ค้นคว้า วิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์ เรียบเรียง และประดิษฐ์ขึ้นอย่างมีระบบ แสดงความชำนาญหรือเชี่ยวชาญของผู้จัดทำ และได้นำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานจนเกิดเป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

2.2 ความสำคัญของผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา

จรัส สุวรรณเวลา (2545) ได้กล่าวถึงการวิจัยว่ามีบทบาทสำคัญในสถาบันอุดมศึกษาไทย 5 ด้าน ดังนี้

1. การวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่ เป็นการสร้างความรู้ใหม่ที่จะต้องใช้ในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาประเทศ ความรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการแก้ไขปัญหาและในการพัฒนาในหลายแง่มุม การรู้สาเหตุของปัญหาและลำดับความสำคัญของปัญหาแต่ละเรื่องแต่ละด้าน การรู้ทางเลือกต่างๆ ในการแก้ปัญหา ข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก การปฏิบัติในการแก้ปัญหาให้เป็นผลการแก้ปัญหาในขั้นตอนการปฏิบัติ การประเมินผลการปฏิบัติ ตลอดจนการปรับกลไกหรือวิธีการในการแก้ปัญหา

2. การวิจัยเพื่อจัดการความรู้ ปัจจุบันความรู้ใหม่เกิดขึ้นมากมายและเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ความรู้มีลักษณะคล้ายมีชีวิตคือ เกิดใหม่ได้ ใช้งานได้ และดับได้ ความรู้บางอย่างที่ใช้ได้อยู่ในช่วงเวลาหนึ่งอาจจะกลายเป็นสิ่งที่ไม่จริง ไม่ใช่ความรู้และใช้ไม่ได้ในเวลาต่อมา ดังนั้นต้องอาศัยกระบวนการย่อยความรู้และปรับความรู้ให้อยู่ในรูปที่ใช้ได้ง่าย และกระบวนการในการย่อยความรู้ต้องอาศัยกระบวนการวิจัยทั้งการวิจัยเอกสารหรือวิจัยข้อมูล

3. การวิจัยเป็นเครื่องมือในการศึกษา การศึกษาด้วยวิธีท่องจำย่อมไม่เพียงพอ จำเป็นต้องมีการสร้างสมรรถนะในการหา การเลือกพิจารณาและการใช้ความรู้ การสอนทั้งในระดับพื้นฐานและระดับอุดมศึกษานั้น การบรรยายต้องไม่ใช่วิธีหลักที่ผู้เรียนเพียงฟัง จด และท่องจำข้อความ ความรู้ จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจ และรู้เท่าทันความรู้ การเรียนด้วยตนเองที่อาศัยการสืบสอบและค้นคว้า นอกตำราเรียนด้วย โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือในการค้นหา ตีค่าและเลือกเชื่อ การศึกษาด้วยการวิจัยเป็นรากฐานที่ช่วยทำให้ได้บุคคลที่มีวิจารณ์ญาณ สามารถคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหา เป็น ตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถสร้างนวัตกรรมได้เมื่อไปปฏิบัติงานใดๆ ก็สามารถติดตามและใช้ความรู้ที่ทันสมัยได้

4. การวิจัยเป็นเครื่องมือในการสร้างพลัง ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆ หากเรียนรู้และใช้กระบวนการวิจัยก็จะสามารถประเมินงานของตนเอง มีความคิดริเริ่มและนวัตกรรมในการปรับปรุงงานของตนเอง เป็นพลังในการทำให้สามารถปฏิบัติงานของตนเองได้ดียิ่งขึ้น

5. การวิจัยเป็นเครื่องยนต์ขับเคลื่อนการแข่งขัน การวิจัยจะเป็นเครื่องมือในการสร้างความสามารถในการแข่งขันทั้งในระดับชาติ ระดับหน่วยงานและระดับบุคคล หากประเทศไทยมีระบบการศึกษาที่ดี ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือสร้างทรัพยากรบุคคลให้เป็นผู้มีปัญญาและความสามารถ ตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม มีองค์กรที่เรียนรู้ มีการวิจัยและพัฒนา สร้างผลผลิตที่มีความใหม่มีคุณภาพดีขึ้นกว่าผลผลิตเดิม มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สามารถใช้และสร้างเทคโนโลยีขั้นสูง และใช้ภูมิปัญญาไทยได้อย่างเหมาะสม

2.3 ระบบและกลไกการพัฒนาการผลิตผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยพายัพ

ระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยอาศัยมาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง 6 ด้านเพื่อให้งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพและคุณภาพตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยพายัพ ดังนี้

1. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2549 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
3. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2551 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
4. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบสาม พ.ศ. 2553 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)
5. นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
6. แนวทางปฏิบัติจรรยาบรรณนักวิจัย พ.ศ. 2541 สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยพายัพได้กำหนดให้มีระบบและกลไกในการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เพื่อให้งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ประสบความสำเร็จและเกิดประโยชน์ ประกอบด้วย 10 ระบบ ดังต่อไปนี้

1. ระบบการเสนอขอรับทุนสนับสนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายใน เป็นระบบที่กำกับกลไกการสนับสนุนทุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยพายัพ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดขั้นตอนการเสนอโครงการวิจัย การอนุมัติโครงการวิจัยและทุนการวิจัย รวมถึงการทำสัญญารับทุนการวิจัย เพื่อให้ผู้เสนอโครงการวิจัยทราบขั้นตอนและกระบวนการขอทุน สามารถวางแผนการขอรับทุนจากมหาวิทยาลัยได้ โดยกำหนดแบบฟอร์มการเสนอโครงการวิจัย คณะกรรมการพิจารณาโครงการ และระยะเวลาในการดำเนินงานตามระบบอย่างชัดเจน

2. ระบบการติดตามโครงการวิจัยหลังได้รับอนุมัติทุนจากแหล่งทุนภายใน เป็นระบบที่กำกับกลไกการติดตามโครงการวิจัยหลังได้รับอนุมัติทุนจากมหาวิทยาลัยพายัพ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดขั้นตอนการติดตามโครงการวิจัยให้เป็นไปตามสัญญาการรับทุนการวิจัย และเงื่อนไขการเบิกทุนการวิจัย รวมถึงขั้นตอนการพิจารณาผลงานวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัย เพื่อให้ผู้วิจัยทราบขั้นตอนและ

กระบวนการหลังจากการได้รับทุน สามารถวางแผนการจัดทำรายงานการวิจัย โดยกำหนดขั้นตอนการเบิกทุนการวิจัย

เอกสารที่เกี่ยวข้อง การประเมินผลงานวิจัยตามระบบอย่างชัดเจน

3. ระบบการติดตามโครงการวิจัยหลังได้รับอนุมัติทุนจากแหล่งทุนภายนอก เป็นระบบที่กำกับกลไกการติดตามโครงการวิจัยที่บุคลากรของมหาวิทยาลัยพายัพเป็นผู้วิจัยโดยได้รับทุนจากแหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัยพายัพ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมโครงการวิจัยได้รับอนุมัติทุนจากแหล่งทุนภายนอก กำหนดขั้นตอนสนับสนุนอำนวยความสะดวกด้านเอกสารในการเสนอหน่วยงานที่ให้ทุน ติดตามความก้าวหน้าและการเผยแพร่ผลงานวิจัย

4. ระบบการสนับสนุนการเผยแพร่งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เป็นระบบที่กำกับกลไก มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดขั้นตอนการสนับสนุนบุคลากรในการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารหรือการนำเสนอผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติ โดยพิจารณาจากการนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการและบทความฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ที่ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงาน ฯ หรือคณะกรรมการจัดประชุม

5. ระบบการยกย่องและประกาศเกียรติคุณผู้มีผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ดีเด่น เป็นระบบที่กำกับกลไกเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรของมหาวิทยาลัยพายัพทั้งที่เป็นคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการในการทำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการทำวิจัย การสร้างฐานความรู้ที่มีคุณค่า สามารถประยุกต์ใช้และเชื่อมโยงสู่การพัฒนาทางวิทยาการที่เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

6. ระบบการรวบรวม คัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ เป็นระบบที่กำกับกลไกเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ให้เป็นองค์ความรู้ที่คนทั่วไปเข้าใจได้ และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

7. ระบบการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับองค์กรภายนอก เป็นระบบที่กำกับกลไกความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับองค์กรภายนอกให้เกิดงานวิจัยที่มีการบูรณาการและเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

8. ระบบการคุ้มครองสิทธิงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เป็นระบบที่กำกับกลไกการคุ้มครองสิทธิงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของนักวิจัยภายในสถาบัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับนักวิจัยและมหาวิทยาลัย

9. ระบบการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์บนพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นระบบที่กำกับกลไกการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์บนพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือสภาพปัญหาสังคมเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนงานวิจัยที่ช่วยเหลือชุมชน

10. ระบบการสนับสนุนการนำผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เป็นระบบที่กำกับกลไกการสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนงานวิจัยที่ช่วยเหลือชุมชน

2.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการผลิตผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษามี 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการสนับสนุนการทำวิจัย และด้านการบริหารงานวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการผลิตผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัย ประกอบด้วย คุณลักษณะส่วนบุคคล ความเป็นนักวิจัย และสมรรถภาพการวิจัย

1) คุณลักษณะส่วนบุคคล

National Committee on Secondary Education ของประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดคุณลักษณะนักวิจัยประกอบด้วยลักษณะ 3 ด้าน (อ้างถึงในล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2531) ดังนี้

1. ด้านอารมณ์ และแรงขับภายใน (Emotion-drive) ผู้ที่ประสบความสำเร็จในการวิจัยนั้น มักจะมีแรงขับในทางอารมณ์ต่างๆ คือ เป็น ผู้มีความอยากรู้อยากเห็นอันเกิดจากแรงขับภายในตัวเอง เป็นผู้ที่มีความสุขภายในอันเกิดจากการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองและเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นคนที่มุ่งหวังหรือต้องการจะทำอะไรให้สำเร็จและมีความรู้สึกว่างานนั้นมีคุณค่าต่อตนเองและผู้อื่น

2. ด้านความรู้และประสิทธิภาพ (Knowledge efficiency) ผู้ที่เป็นนักวิจัยที่ประสบผลสำเร็จมักจะมีลักษณะเด่น คือ เป็นผู้มีความสามารถในการค้นหา เลือก และใช้ความรู้จากผลงานวิจัยที่ผ่านมาได้อย่างรวดเร็ว เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่จะใช้กระบวนการทดลองที่

เหมาะสมกับสภาพปัญหา และมีความสามารถในการใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ตรรกวิทยาในการทดลอง เป็นผู้มีความรู้และทักษะในการวิเคราะห์ แปลผลและสรุปผลข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการตรวจสอบ วิพากษ์ วิจักษ์ และจัดระบบข้อมูลตลอดจนการเขียนรายงาน

3. ด้านการตัดสินใจและการบังคับตน (Decision-control) นักวิจัยที่ดีควรจะสามารถด้านการตัดสินใจและบังคับตนเองในด้านต่างๆ ดังนี้คือ เป็นคนกล้าคิด เป็นคนอดทน มีวิริยะอุตสาหะ ไม่เบื่อง่าย เป็นคนใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น เป็นคนถ่อมตนไม่ยกตนข่มท่าน มีความสุขุมรอบคอบ และสุภาพต่อคนทั่วไป เป็นผู้ที่มีความสามารถในการควบคุมตนเองให้เป็นไปตามหลักวิชาที่ติงามและยุติธรรม มีความเชื่อในกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ เข้าใจสังคมและเข้าใจการควบคุมตนเอง และเป็นผู้มีความเชื่อว่ามีโอกาสที่จะค้นหาความจริงได้เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

นอกจากนี้ร่างคณา ผลประเสริฐ (2552) อธิบายเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับนักวิจัยที่สำคัญมีทั้งหมด 6 ข้อ ดังนี้

1. มีความรู้พื้นฐานในสาขาวิชาที่ทำการวิจัยเป็นอย่างดี เนื่องจากในจุดเริ่มต้นของการวิจัยแต่ละเรื่องนั้นจะเริ่มมาจากสภาพปัญหา หรือแนวทางที่ต้องการพัฒนา ซึ่งจะส่งต่อถึงการสร้างคำถามในการวิจัย ดังนั้น หากนักวิจัยไม่มีความรู้พื้นฐานในเรื่องที่จะทำดีพอ อาจทำให้การมองเรื่องนั้นไม่คมชัดพอ

2. มีความรอบรู้ในสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่ทำอยู่ การทำวิจัยนั้นหลายครั้งที่ต้องอาศัยคำอธิบายจากศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำอยู่มาช่วยอภิปรายหรืออธิบายผลการวิจัยที่ได้ ดังนั้น การมีความรู้เฉพาะเรื่องที่ทำวิจัยอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ แต่อย่างไรก็ตาม หากผู้วิจัยไม่มีความรู้ในสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องอาจแก้ไขปัญหาการไม่รู้โดยการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือการหาผู้ร่วมวิจัยที่มีความรู้ที่หลากหลายมารวมทีมวิจัย

3. มีความอยากรู้อยากเห็น ที่จริงแล้วความอยากรู้อยากเห็นน่าจะเป็นประเด็นสำคัญที่สุด หรืออาจใช้คำว่า “มีความช่างสังเกต ชอบแสวงหาคำตอบ” อาจจะตรงกว่าคำว่า “อยากรู้อยากเห็น” ซึ่งคุณลักษณะในข้อนี้จะส่งผลให้เกิดความต้องการได้คำตอบ ซึ่งก็คือ การทำวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบนั่นเอง

4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การทำวิจัยนอกจากต้องมีความรู้แล้ว ความริเริ่มสร้างสรรค์เป็นอีกประเด็นหนึ่ง เพราะจะเป็นการคิดหาวิธีการใหม่ๆ ในการที่จะได้คำตอบนั่นเอง

5. มีความอดทนเมื่อเผชิญกับอุปสรรคและความล้มเหลว เนื่องจากการทำวิจัยนั้นไม่ได้เป็นเรื่องที่สามารถดำเนินการได้เบ็ดเสร็จโดยคนๆ เดียว และบางครั้งอาจใช้เวลานานหรืออาจมีอุปสรรค เช่น เก็บข้อมูลไม่ได้ ผลการทดลองไม่เป็นไปอย่างที่ต้องการ ในส่วนนี้นักวิจัยจึงต้องอดทนเพื่อที่จะเอาชนะอุปสรรคเหล่านั้นได้

6. มีความสามารถในการบังคับตนเอง คุณลักษณะข้อนี้จะต่อเนื่องมาจากความอดทนเพื่อที่จะเอาชนะอุปสรรค นั่นคือ ต้องสามารถบังคับตนเองให้ทำงานได้อย่างต่อเนื่อง หรือรอคอยเพื่อที่จะได้คำตอบที่ตนเองสงสัย

2) ความเป็นนักวิจัย

Rosnow & Rosenthal (1993) กล่าวว่า การที่นักวิจัยจะสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้นั้น จะต้องมีทัศนคติหรือปรากฏการณ์ทางจิต 9 ประการ ดังนี้

1. มีความกระตือรือร้น จุดเริ่มต้นของการเป็นนักวิจัยที่ดี คือ ต้องมีความรู้สึกสนุกและสนใจในงานที่ทำ ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบที่ถูกต้อง

2. ใจกว้าง โดยเห็นว่าการสังเกต การเอาใจใส่อย่างรู้ยักเห็น และความมีใจกว้างเป็นคุณสมบัติของนักวิทยาศาสตร์ที่ดี เพราะการค้นพบหลายๆ สิ่งที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ ซึ่งทัศนคติด้านความใจกว้างจะช่วยให้ นักวิจัยเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและจากบุคคลรอบข้างได้เป็นอย่างดี

3. มีสามัญสำนึกของนักวิจัย บางครั้งจะช่วยให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปในแนวทางที่เหมาะสมและควรจะเป็น

4. ความสามารถในการแสดงบทบาทนักวิจัย เนื่องจากนักวิจัยต้องมีบทบาทในการพิพากษ์ และตรวจสอบงานวิจัย จะต้องมีกรแสดงบทบาทนั้นอย่างเหมาะสม

5. มีความคิดริเริ่ม (Inventiveness) นอกจากในเรื่องการตั้งปัญหาวิจัยแล้วยังต้องมีความคิดในการจัดหาทุนวิจัยสถานที่วิจัย การเลือกหาแนวทางในการวิเคราะห์แบบใหม่ การวางแผนและการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบรวมทั้งการวางแผนดำเนินการวิจัยให้เป็นไปตามเป้าหมาย

6. มีความเชื่อมั่นในการตัดสินใจของตนเอง (Confidence in one's own judgment)

7. มีความเสมอต้นเสมอปลายและใส่ใจในรายละเอียด (Consistency and care about details) ทั้งนี้เพราะไม่มีงานวิจัยใดๆ ที่จะมีข้อมูลและรายละเอียดทุกอย่างที่นักวิจัยต้องการ ดังนั้น การจดบันทึกที่เป็นระบบและสม่ำเสมอ จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์มากขึ้น

8. ความสามารถในการสื่อสาร (Ability to communicate)

9. มีคุณธรรมและจริยธรรมต่อทุนที่ได้รับ (Integrity and honest scholarship)

นอกจากนี้ Labaree (2003) กล่าวว่า การเปลี่ยนบทบาทจากครูมาเป็นนักวิจัยทางการศึกษา จะต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ความมั่นคง (Maturity) เป็นคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็นมากผลการสำรวจเกี่ยวกับอายุเฉลี่ยของผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก พบว่ามีอายุเฉลี่ย 35 ปี โดยสาขาวิทยาศาสตร์เป็นสาขาที่มีผู้จบปริญญาเอกที่มีอายุน้อยที่สุดคือ 32 ปี ขณะที่สาขาทางการศึกษามีผู้จบปริญญาเอกโดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 44 ปี แสดงว่าผู้ที่ผ่านการศึกษาระดับปริญญาเอกของสาขาการศึกษาจะต้องมีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อน

2. การมีประสบการณ์วิชาชีพ (Professional experience) การมีประสบการณ์ตรง จะช่วยให้ นักวิจัยเข้าใจสถานการณ์ต่างๆ ได้ดีกว่าการศึกษาจากทฤษฎีที่มา

3. การอุทิศให้กับการศึกษา (Dedication to education)

3) สมรรถภาพการวิจัย

กาญจนา ตรีกุลวรกุล (2548) ได้ให้ความหมายของสมรรถภาพการวิจัยว่าหมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่ควรมีของครูในการสร้างความรู้หรือค้นคว้าหาความจริงที่เชื่อถือได้ ในเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยซึ่งครอบคลุม 2 ด้านคือ ทักษะในการวิจัย และจรรยาบรรณนักวิจัย นอกจากนี้ในงานวิจัยของ อีรวัดน์ ฆะราช (2546) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบ สมรรถภาพการวิจัยปฏิบัติการระหว่างครุณักวิจัยที่มีตำแหน่งทางวิชาการและความต่อเนื่องทางการทำวิจัยแตกต่างกัน ได้วัดสมรรถภาพการวิจัยปฏิบัติการของครุณักวิจัยโดยจำแนกสมรรถภาพการวิจัย ออกเป็น

1. ความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัยและการดำเนินการวิจัย
2. สมรรถภาพด้านจิตอาารมณ์
3. ความสามารถด้านการพัฒนาการเรียนการสอน

2.4.2 ปัจจัยด้านการสนับสนุนการทำวิจัย

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของสถานศึกษาถือเป็นปัจจัยด้านการสนับสนุนการทำวิจัยที่มีผลต่อ สมรรถภาพการวิจัยของนักวิจัย จากการศึกษาของ Kotrlík และคณะ (2002) พบว่า ถ้าสถานศึกษา

สนับสนุน หรือจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการวิจัยเพื่อให้อาจารย์หรือนักวิจัยได้สร้างสรรค์ผลงานวิจัย ย่อมทำให้นักวิจัยมีสมรรถภาพการวิจัยเอื้อประโยชน์ต่อการผลิตผลงานวิจัย นอกจากนี้ปริญญา สิริ อัตตะกุล (2555) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อสมรรถภาพการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัย เอกชน พบว่า คุณลักษณะของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการทำวิจัยมีอิทธิพลทางอ้อมต่อสมรรถภาพการวิจัย สอดคล้องกับการศึกษาของชานาญ ปาณาวงษ์และคณะ (2553) ที่ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า นโยบายส่งเสริมการทำวิจัยของสถาบันอุดมศึกษามีอิทธิพลทางบวกต่อผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา แสดงให้เห็นว่า หากมหาวิทยาลัยมีนโยบายการสนับสนุนการวิจัยที่ชัดเจน มีแหล่งค้นคว้าข้อมูลสำหรับการวิจัยอย่างเพียงพอ และอุปกรณ์สำหรับการทำวิจัยย่อมที่จะทำให้อาจารย์และนักวิจัยมีความเป็นนักวิจัยเพิ่มมากขึ้น เมื่อมีความเป็นนักวิจัยเพิ่มมากขึ้น ย่อมส่งผลต่อสมรรถภาพการวิจัยและสามารถผลิตผลงานวิจัยได้เพิ่มมากขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามอาทิตยา ช้างสีสังข์ (2545) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหมและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า ปัจจัยด้านแหล่งค้นคว้าข้อมูล เงินทุนสนับสนุนการทำวิจัย อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย การได้รับสนับสนุนจากหน่วยงาน ผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน เวลาสำหรับการทำวิจัย ภาระงานที่เอื้อต่อการทำวิจัย และผลตอบแทนที่จะได้รับจากการทำวิจัยไม่มีผลต่อผลิตภาพการวิจัยสำหรับการวิจัย

2.4.3 ปัจจัยด้านการบริหารงานวิจัย

การบริหารงานวิจัย เป็นวิธีการสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดงานวิจัยที่ดี สร้างศักยภาพนักวิจัยและเป็นองค์ประกอบที่จะทำให้งานวิจัยประสบความสำเร็จตามนโยบายและเป้าหมายนับเป็นหนทางหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถาบันและนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ดีแก่ประเทศอย่างต่อเนื่องกันไป วิจารณ์ พานิช (2540) ได้นำเสนอแนวคิดการบริหารงานวิจัยจากประสบการณ์ โดยกล่าวว่าการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการชื่นชมที่ผลงาน ไม่ใช่ชื่นชมวัตถุหรือตัวเงินที่มาในรูปของเครื่องมือวิจัยและทุนวิจัย วิธีปฏิบัติดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือสร้างวัฒนธรรม “ค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน” โดยหากจะให้มหาวิทยาลัยสามารถผลิตผลงานวิจัยได้อย่างแท้จริงจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงทั้งเชิงวัฒนธรรมและเชิงโครงสร้างอย่างมากมาย เนื่องจากสภาพการ

วิจัยในประเทศล้าหลัง ซึ่งเป็นเครื่องบอกว่า เรามีวัฒนธรรมที่ขัดขวางความก้าวหน้าของการวิจัยอยู่ มาก หากจะส่งเสริมการวิจัยให้ได้ผลจริงจัง ก็ต้องทำความเข้าใจและแก้ไขปัญหาเชิงวัฒนธรรมให้ได้ โดยจะต้องเริ่มต้นแก้ไขปัญหของระบบการวิจัยโครงสร้างในสถาบันอุดมศึกษาเสียก่อน ดังนั้นหัวหน้าโครงการที่มีผลการติดตามประเมินผลดีก็ควรได้รับการตอบแทนที่ดี ส่วนหัวหน้าโครงการที่ได้รับเงินไปแล้ว งานไม่คืบหน้าควรได้รับการช่วยเหลือในขั้นแรกและได้รับการลงโทษไม่จัดสรรทุนวิจัยให้อีกในขั้นหลัง นอกจากนี้ วิจารณ์ พานิช ยังเน้นการสร้างความเป็น “ประชาคมวิจัย” ขึ้นภายในมหาวิทยาลัย คณะหรือภาควิชา ความเป็นประชาคมวิจัยเกิดขึ้นเมื่อมีคนจำนวนหนึ่งมีเป้าหมายประสงค์ร่วมกันจัดให้มีการพบปะเพื่อร่วมมือกันหรือส่งเสริมกันให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นมีความเอื้ออาทรต่อกัน ร่วมมือกันตั้งเป้าหมายกำหนดแผนงาน ร่วมรับรู้ความก้าวหน้าของงาน ช่วยกันให้ความเห็นเพื่อปรับปรุงงานหรือแก้ปัญหาและร่วมกันยินดีเพื่อความก้าวหน้า หรือประสบความสำเร็จ ในทัศนะของ รัตนา เพ็ชรอุไร (2542) ได้เสนอวิธีการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีประสิทธิภาพโดยขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้

1. นโยบายด้านการวิจัยที่ชัดเจนของมหาวิทยาลัย
2. แหล่งเงินทุนวิจัย
3. ศักยภาพในการวิจัย
4. หน่วยงานกลางที่เป็นกลไกในการบริหารงานวิจัย
5. กลยุทธ์ในการบริหารงานวิจัย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2546) ได้เสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่ โดยในประเด็นการบริหารงานวิจัย ได้เสนอยุทธศาสตร์ดังนี้

1. จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนางานวิจัย กำหนดวงเงินสมทบการวิจัยให้กับคณาจารย์/หน่วยงานที่สามารถแสวงหาทุนวิจัยจากภายนอกได้และเป็นโครงการที่มีประโยชน์
2. สร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันเป็น Consortium โครงการวิจัยขนาดใหญ่และระยะยาวที่มีผลต่อการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการ และเป็นความต้องการของประเทศ
3. สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่จากหลักสูตรบัณฑิตศึกษาและศูนย์ความเป็นเลิศทางวิชาการ ให้นักศึกษาร่วมในโครงการวิจัย
4. สร้างมาตรการแรงจูงใจบุคลากรในการทำงานวิจัย เช่น ให้ผลงานวิจัยเป็นองค์ประกอบในการประเมินผลงาน

5. กำหนดวงเงินสนับสนุนการวิจัยของสถาบันเป็นสัดส่วนกับงบประมาณดำเนินการต่อปี
6. สร้างวาระการวิจัยของสถาบันทั้งระยะสั้น และระยะยาว เพื่อให้คณาจารย์ได้ใช้เป็นแนวทางในการสร้างโครงการวิจัย

7. จัดทำฐานข้อมูลผลการวิจัยของสถาบันเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าอ้างอิง
8. จัดตั้งหน่วยงานประสานด้านการทำวิจัย การจัดสิทธิบัตร การติดตามผลการวิจัย และการจ่ายค่าตอบแทนต่างๆ แก่นักวิจัยและแสวงหาแหล่งทุนวิจัย เป็นหน่วยงานกลางที่รับงานวิจัยต่างๆ เช่น ศูนย์บริการ Uni-search ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกำหนดการวิจัยเป็นภารกิจของอาจารย์ อย่างเป็นรูปธรรม

ศิริโรจน์ ผลพันธิน (2547) ได้ทำการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า การบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา ต่างประสบปัญหาที่มีสภาพคล้ายคลึงกัน นั่นคือ นโยบายการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษายังขาดความชัดเจนในทิศทาง ผลงานวิจัยนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศน้อย การบริหารด้านทรัพยากรบุคคล มีการขาดแคลนนักวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะนักวิจัยที่สามารถทำวิจัยในระดับลึก ด้านงบประมาณได้รับการจัดสรรจากรัฐอย่างไม่เพียงพอ การจัดสรรงบประมาณมีความล่าช้ายุ่งยาก และไม่ทันต่อความต้องการในการนำไปใช้ประโยชน์ ด้านอุปกรณ์เครื่องมือการวิจัยไม่เพียงพอ จากผลการวิจัยได้เสนอรูปแบบการบริหารงานวิจัยในอนาคต ดังนี้

1. ด้านนโยบาย รัฐควรส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยทุกประเภท สนับสนุนความเชื่อมโยงของระบบวิจัยให้มากกว่าปัจจุบัน ควรจัดทำแผนแม่บทการวิจัยระดับอุดมศึกษา ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดนโยบายให้สถาบันมีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยเฉพาะทาง
2. ด้านการจัดรูปองค์กร ควรผสมผสานระหว่างรูปแบบเครือข่ายกับรูปแบบยืดหยุ่น มีสายบังคับบัญชาที่สั้น เน้นความคล่องตัวและปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์
3. ด้านทรัพยากรบุคคล ควรสร้างและพัฒนาทั้งนักวิจัยที่มีตำแหน่งอาจารย์ เจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งนักวิจัย และนักศึกษาในบัณฑิตศึกษา
4. ด้านงบประมาณ ควรใช้ระบบคุณธรรม เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัย โดยเน้นผลลัพธ์ที่ได้จากผลงานวิจัยเป็นหลัก
5. ด้านคุณภาพงานวิจัย ควรให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สังคมหรือใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยให้มากขึ้น ควรมีหน่วยงานจัดการดูแลทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากผลงานวิจัย

6. ด้านความเชื่อมโยงของระบบวิจัย ควรมีการจัดตั้งสถาบันวิจัยเฉพาะทาง จัดตั้งหน่วยงานเชื่อมโยงองค์ความรู้สู่สังคม

7. ด้านความร่วมมือทางวิจัย ควรทำวิจัยแบบคณะวิจัยในรูปแบบเครือข่ายวิจัย ให้เครือข่ายวิจัยใช้ทรัพยากรวิจัยร่วมกันให้มากที่สุด

ผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัย เรื่องบทบาทและศักยภาพของมหาวิทยาลัยในการเสริมสร้างและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเข้าสู่ทศวรรษที่ 21 โดยสถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (สมชาย สุขสิริเสรีกุล, 2543) ได้ระบุว่าศักยภาพ 7 ด้านที่สำคัญที่จะนำมหาวิทยาลัยให้มีบทบาทในเรื่องการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติได้อย่างสมบูรณ์ต้องประกอบด้วย

1. คุณภาพของอาจารย์
2. หลักสูตรที่เหมาะสม
3. คุณภาพของการวิจัย
4. ความเป็นสากลของมหาวิทยาลัย
5. การประกันคุณภาพ
6. ความคุ้มค่าของการลงทุน
7. ความเสมอภาคในการศึกษา

องค์ประกอบศักยภาพด้านคุณภาพของการวิจัย มีตัวบ่งชี้ดังนี้ คือตีพิมพ์ในวารสารที่เป็นที่ยอมรับในประเทศและต่างประเทศ เป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่น แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงและพัฒนาต่อไปได้

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการผลิตผลงานวิชาการและผลงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบไปด้วย 3 ประเด็นหลักๆ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสนับสนุนการทำวิจัย และการผลิตผลงานวิชาการ และปัจจัยด้านการบริหารการวิจัยและการผลิตผลงานวิจัย ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ส่วนนี้คณะผู้วิจัยจึงนำมาใช้เป็นแนวคำถามในการศึกษาครั้งนี้

2.5 การผลิตผลงานวิชาการและผลงานวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ (คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค, 2557)

คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ มีระบบและกลไกด้านการผลิตผลงานวิชาการและผลงานวิจัยดังนี้

ระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัย ผลงานทางวิชาการหรืองานสร้างสรรค์

1. มีระบบและกลไกบริหารงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนด้านการวิจัยของสถาบันและดำเนินการตามระบบที่กำหนด

คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคมีระบบและกลไกบริหารงานวิจัย ผลงานทางวิชาการและ/หรืองานสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการปฏิบัติการด้านการวิจัยของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค และดำเนินการตามระบบที่กำหนดไว้ดังนี้

- มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนางานวิจัยและติดตามคุณภาพบัณฑิต
- การทำงานของคณะกรรมการวิจัยฯ ได้ประชุมและดำเนินการในลักษณะของโครงการ ซึ่งแบ่งหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจน เช่น คลินิกวิจัย เป็นโครงการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์แก่คณาจารย์ในคณะฯ โครงการให้คำปรึกษา (Coaching) เป็นการให้คำปรึกษาแก่คณาจารย์ในการเผยแพร่งานวิจัยและหรืองานสร้างสรรค์ทุกรูปแบบ นอกจากนี้มีกิจกรรมบอร์ดเชิดชูนักวิจัย เป็นการเสริมแรงทางบวกให้แก่อาจารย์ในคณะในการทำและการเผยแพร่งานวิจัยและหรืองานสร้างสรรค์ เป็นต้น

- มีการดำเนินงานโดยได้นำเอาผล SWOT ของปีการศึกษาที่ผ่านมานำมาพิจารณาวางแผน ขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานของปีถัดไป

- มีการจัดสรรทุนสนับสนุนการบริหารงานวิจัย การผลิตผลงานวิชาการและงานสร้างสรรค์ เช่น การจัดการประชุมต่างๆ ของกรรมการพัฒนางานวิจัยฯ เป็นต้น

2. การพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์และให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณการวิจัยแก่อาจารย์ประจำ

คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มีการพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์และให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณการวิจัยแก่อาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ

- มีนโยบายภาระงานด้านการวิจัยที่ชัดเจนโดยกำหนดให้อาจารย์ทำวิจัยอย่างน้อย กลุ่มวิชาละ 2 คน และเน้นงานวิจัยที่มีการบูรณาการวิจัยกับบริการวิชาการสู่สังคม ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และการเรียนการสอน
 - มีการจัดกิจกรรมคลินิกวิจัยเพื่อพัฒนาสมรรถนะนักวิจัยผ่านกิจกรรมการอบรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นต่างๆเกี่ยวข้องกับประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ประเด็นเทคนิคการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย (IRB) กิจกรรม การให้ความรู้เรื่องจรรยาบรรณนักวิจัยโดยคณะกรรมการวิจัย และมีกระบวนการให้คำปรึกษาจาก นักวิจัยอาวุโส ผู้นำนักวิจัยรุ่นใหม่ รวมทั้งกรณีนักวิจัยพบปัญหาในระหว่างการทำงานวิจัย
 - คณะฯ ได้มีการสร้างแรงจูงใจให้คณาจารย์โดยการประกาศและให้รางวัลสำหรับ นักวิจัยที่ได้รับอนุมัติทุนวิจัย และคณาจารย์ที่เขียนบทความวิจัยหรือบทความวิชาการที่ได้รับการ ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ
 - มีบอร์ดเชิดชูเกียรตินักวิจัย
3. มีการสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์
- คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคมีการสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์ ดังต่อไปนี้
- มีหน่วยส่งเสริมการวิจัย ซึ่งจัดห้อง SL 103 เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยฯ ของ คณาจารย์โดยจัดให้เป็นห้องสำหรับทำวิจัย คั่นคว้า ปรึกษาหารือกัน มีเอกสารสำหรับการค้นคว้า ตลอดจนอุปกรณ์ระบบ LAN สำหรับเชื่อมต่อ internet มีการรักษาความปลอดภัยด้วยการลงชื่อยืม- คืนกุญแจห้องหน่วยวิจัยฯ จากสำนักคอมพิวเตอร์
 - มีห้องสมุดเขตแก่นวรัฐซึ่งแบ่งเป็นหนังสือเกี่ยวกับการพยาบาลและวิทยาศาสตร์ สุขภาพ
 - มีกิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมงานวิจัยฯ เช่น การจัดประชุมวิชาการ หรือการจัด แสดงงานสร้างสรรค์ รวมถึงส่งอาจารย์ไปร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย
 - มีข้อมูลของแหล่งทุนวิจัยและ/หรืองานสร้างสรรค์ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
 - มีการส่งเสริมด้านการจดอนุสิทธิบัตร 3 เรื่อง คือ หมอนสำหรับฝึกปฏิบัติการทำ แผลและการตัดไหม รถเข็นสระผมผู้ป่วยเคลื่อนที่ และหมอนสำหรับฝึกปฏิบัติการทำแผลท่อระบาย

ระบบและกลไกการจัดการความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

1. มีระบบและกลไกสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในการประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติและมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในการประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

คณะฯมีระบบและกลไกสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในการประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ ดังนี้

- มีโครงการที่ปรึกษานักวิจัยและงานสร้างสรรค์เพื่อเผยแพร่ในระดับชาติและนานาชาติ
- มีงบประมาณสนับสนุนบุคลากรไปนำเสนอผลงานวิจัยในระดับชาติ และนานาชาติ
- มีค่าตอบแทนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

2. มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่องค์ความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่สาธารณชนและผู้เกี่ยวข้อง

3. มีการนำผลงานงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์และมีการรับรองการใช้ประโยชน์จริงจากหน่วยงานภายนอกหรือชุมชน

สถิติผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยของคณะฯ

จากการสำรวจการผลิตผลงานวิชาการและการทำวิจัยของคณาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ปีการศึกษา 2556 พบว่า มีจำนวนงานวิจัยที่ได้รับอนุมัติงบประมาณทั้งหมด 7 ชิ้นงาน มีโครงการวิจัยอยู่ระหว่างการเสนอขออนุมัติงบประมาณ จำนวน 1 โครงการ จำนวนอาจารย์ที่ทำวิจัย 12 คน จากจำนวนอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง 55 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 มีผลงานวิชาการจำนวน 4 ชิ้น ดังนี้ มีบทความวิจัยฯ ที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ จำนวน 2 ชิ้นงาน จำนวนบทความวิจัยฯ ที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ จำนวน 1 ชิ้นงาน จำนวนบทความวิจัยฯ ที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ จำนวน 1 ชิ้นงาน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น เห็นได้ว่าคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพมีนโยบาย และแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการผลิตผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยอย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรม ทั้งในด้านระบบและกลไกบริหารงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ การพัฒนา

ศักยภาพด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์และให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณการวิจัยแก่อาจารย์ประจำ และการสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ตามอัตลักษณ์ของสถาบัน แต่อย่างไรก็ตาม จำนวนอาจารย์ที่ผลิตผลงานวิชาการและผลงานวิจัยยังมีน้อย และซ้ำคนเดิม จำนวนชิ้นงานของ ผลงานวิชาการและผลงานวิจัยยังมีน้อย เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินของ สมศ. ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์ ที่ สมศ. ตั้งไว้

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิตยา ศรีพูล และสมเกียรติ แก้วเกาะสะบ้า (2551) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของ อาจารย์มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) ศึกษาพฤติกรรมการทำวิจัยของ อาจารย์มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตสังคมกับพฤติกรรมการ ทำวิจัยของอาจารย์ และ 3) ใช้ตัวพยากรณ์ที่สำคัญสร้างสมการทำนายพฤติกรรมการทำวิจัยของ อาจารย์ ประชากรคืออาจารย์ประจำสังกัดมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ปีการศึกษา 2555 จำนวน 198 คน ทำการสุ่มตัวอย่างมา 135 คน โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และ Logistic Regression Analysis ผลการวิจัยพบว่า

1. อายุงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการทำวิจัยของอาจารย์ ที่ระดับนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05
2. การดำรงตำแหน่งบริหารมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการทำวิจัยของอาจารย์ที่ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05
3. ปัญหาความรู้และทักษะในการทำวิจัย มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการทำวิจัยของ อาจารย์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. เจตคติต่อการทำวิจัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกพฤติกรรมการทำวิจัยของอาจารย์ที่ระดับนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ความพึงพอใจต่อบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำวิจัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการ ทำวิจัยของอาจารย์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ผลการทำนายพฤติกรรมการทำวิจัยของอาจารย์สามารถทำนายอาจารย์ที่ทำวิจัยได้ถูกต้อง ร้อยละ 79.50 และสามารถทำนายอาจารย์ที่ไม่ทำวิจัยได้ถูกต้อง ร้อยละ 59.20 รวมทำนายกลุ่มได้ ถูกต้อง ร้อยละ 71.30
7. สมการความถดถอยโลจิสติกของตัวแปรพยากรณ์พฤติกรรมการทำวิจัยของอาจารย์ เป็น ดังนี้คือ $W = 4.008 + 0.12*อายุงาน - 0.22*การดำรงตำแหน่งบริหาร - 0.392*ปัญหาความรู้และ$

ทักษะในการทำวิจัย + 0.09*เจตคติต่อการทำวิจัย + 0.801*ความพึงพอใจต่อบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำวิจัย

สมเจตน์ นาคเสวี อุสมาน ราชฎร์นิยม และอุสนา เจาะเลาะ (2553) ศึกษาเจตคติต่อการวิจัยและปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของบุคลากรวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการทำวิจัยของบุคลากรวิทยาลัย เพื่อศึกษาเจตคติต่อการวิจัยของบุคลากรวิทยาลัยและเพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของบุคลากรวิทยาลัย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 45 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชากรของวิทยาลัยอิสลามศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยเป็นงานวิจัยประยุกต์เกี่ยวกับปัญหาสังคมปัจจุบัน ใช้เวลาในการทำวิจัย 1-2 ปีต่อเรื่อง ทำวิจัยเป็นกลุ่มมากกว่าทำวิจัยเดี่ยว ทุนที่ใช้ในการทำวิจัยได้รับจากงบประมาณเงินรายได้ และงบประมาณเงินแผ่นดิน ผลงานวิจัยส่วนใหญ่ยังไม่มีการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

2. บุคลากรมีเจตคติ ค่านิยมต่อการวิจัยอยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยโดยรวมในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นด้านทรัพยากรเพื่อการส่งเสริมการทำวิจัยอยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยด้านนโยบายและการบริหารการวิจัย ด้านความรู้และประสบการณ์ทำวิจัย ด้านแหล่งค้นคว้าข้อมูล ด้านงบประมาณการวิจัย ด้านเวลาสำหรับการทำวิจัย และด้านผลตอบแทนจากการทำวิจัย บุคลากรเห็นด้วยในระดับปานกลาง

มาสริน ศุกลปักษ์ เยวรัตน์ รุ่งสว่าง และรุจิพร จิตตวิสุทธีวงศ์ (2554) สภาพการวิจัยของอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีจังหวัดนนทบุรี โดยประชากรเป็นอาจารย์ 70 คนในการศึกษา 2552 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม สภาพการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า ปีการศึกษา 2549-2551 มีจำนวนงานวิจัยทั้งหมด 27 เรื่อง แบ่งเป็น ด้านการเรียนการสอนมีมากที่สุด จำนวน 10 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 37.03 ด้านคลินิกจำนวน 9 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 33.33 และด้านชุมชนมีน้อยที่สุด จำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 11.11 และด้านอื่นๆ จำนวน 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.51 จำนวนอาจารย์ที่เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย เมื่อเทียบสัดส่วนต่ออาจารย์ประจำ พบว่ายังมีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ 14.29-17.14 งานวิจัยมีทั้งที่ได้รับทุนภายในหรือทุนภายนอก งานวิจัยที่ได้รับการนำเสนอระดับชาติ และระดับนานาชาติ มีเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการทำวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับปาน

กลาง (mean= 3.16, S.D. =.98) และความคิดเห็นด้านปัญหาที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานและการส่งเสริมสนับสนุนในการทำวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (mean= 2.76, S.D. = .95)

ชอลดา วิชัยพาณิชย์ (2554) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการทำวิจัย และ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของสถานศึกษาที่ร่วมกันพยากรณ์การทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2554 จำนวน 276 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ค่า t - test และ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยด้านแรงจูงใจในการทำวิจัยอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านคุณลักษณะของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง
2. ทักษะเชิงวิจัย ลักษณะงานที่รับผิดชอบมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการทำวิจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เวลาที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการทำวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการสนับสนุนจากหน่วยงานมีความสัมพันธ์ในทางลบกับการทำวิจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ลักษณะงานที่รับผิดชอบ การสนับสนุนจากหน่วยงาน และทักษะเชิงวิจัย สามารถร่วมกันพยากรณ์การทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์การทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีได้ ร้อยละ 16.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05

สิวลักษณ์ การญจนบัตร สุนนมาลย์ มนัสศิริวิทยา เฉลิมศักดิ์ ศรีวรกุลและคณะ (2555) ศึกษาทัศนคติ ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับงานวิจัยของอาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติ ความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับงานวิจัยของอาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาลเกี่ยวกับการทำงานวิจัยรวมทั้งอุปสรรคในการทำวิจัย ตลอดจนความต้องการความช่วยเหลือสนับสนุนในด้านการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปและข้อมูลทัศนคติ ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับงานวิจัยจากอาจารย์แพทย์ทุกคนที่ปฏิบัติงานในช่วง 1 ตุลาคม ถึง 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 ในคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า เป้าหมายในการทำวิจัยส่วนใหญ่เพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน หรือเพื่อตำแหน่งทางวิชาการ ในด้านทัศนคติเกี่ยวกับงานวิจัยส่วนใหญ่อยากทำงานวิจัยใน 1-2 ปีข้างหน้าสำหรับความรู้ในการทำวิจัยด้วยตนเองพบว่า ส่วนใหญ่

สามารถทำวิจัยได้ แต่ต้องการผู้แนะนำ ช่วยเหลือ อุปสรรคในการทำวิจัยคือ ไม่มีเวลาหรือภาระงานมากเกินไป ส่วนของงานวิจัยที่ต้องการความช่วยเหลือ ส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือด้านสถิติและวิเคราะห์ข้อมูล รองลงมาคือ ต้องการความช่วยเหลือด้านการเขียนบทความเป็นภาษาอังกฤษ และการเขียนผลงานวิจัยเพื่อการตีพิมพ์

วนิดา พิงสระน้อย (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัย ของบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัย ของบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ บุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 230 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเฉพาะบุคคล ปัจจัยแรงจูงใจในการทำวิจัย และปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับจำนวนผลงานวิจัยที่ทำทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ปัจจัยเฉพาะบุคคล ปัจจัยแรงจูงใจในการทำวิจัย และปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย สามารถร่วมพยากรณ์การทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ ร้อยละ 21.1

สิริรัตน์ จันทระมโนและคณะ (2556) ศึกษาปัจจัยเกื้อหนุนและอุปสรรคต่อความก้าวหน้าในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาปัจจัยเกื้อหนุนและอุปสรรคต่อความก้าวหน้าในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คืออาจารย์สอนซึ่งดำรงตำแหน่งทางวิชาการระดับอาจารย์ จำนวน 274 ราย กลุ่มที่สอง คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ และอาจารย์ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 16 ราย ใช้วิธีการสำรวจความคิดเห็นและการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติเชิงอนุมาน และการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า ปัจจัยเกื้อหนุนจากตนเอง ได้แก่ มีทัศนคติที่ดีต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ และมีการปรับตัวให้ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ปัจจัยเกื้อหนุนจากครอบครัวและเพื่อนร่วมงานอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยอุปสรรคจากสถาบัน ได้แก่ มีระบบและกลไกค่อนข้างยุ่งยาก ขั้นตอนการขอตำแหน่งใช้เวลานาน ไม่มีนโยบายลดภาระงานสอน มีภาระงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย ไม่มีบรรยากาศวิชาการ ไม่มีมาตรการที่ชัดเจน ไม่มีการสรรหาผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คำปรึกษาด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลิตผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ที่เน้นการสำรวจความคิดเห็นต่อการผลิตงานวิจัยในภาพกว้าง ผลจากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการผลิตผลงานวิชาการและผลงานวิจัยของอาจารย์ แบ่งออกเป็น 2 ประเด็นใหญ่ๆ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น อายุ เจตคติและค่านิยมต่อการวิจัย ทักษะเชิงวิจัย ความรู้และทักษะในการทำวิจัย เป็นต้น และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ ลักษณะงานที่รับผิดชอบ การสนับสนุนจากหน่วยงาน เวลา ภาระงานสอน เป็นต้น ส่วนอุปสรรคในการทำวิจัย คือ ไม่มีเวลาหรือภาระงานมากเกินไป ความต้องการความช่วยเหลือเพื่อผลิตผลงานวิชาการและผลงานวิจัย คือ ความช่วยเหลือด้านสถิติและวิเคราะห์ข้อมูล ความช่วยเหลือด้านการเขียนบทความเป็นภาษาอังกฤษ และการเขียนผลงานวิจัยเพื่อการตีพิมพ์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตผลงานวิชาการของอาจารย์ยังมีน้อย และมีพบว่า การวิจัยที่ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพที่เป็นการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งต่อการผลิตผลงานวิชาการและผลงานวิจัยของอาจารย์ยังมีน้อย ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลิตผลงานวิชาการและผลงานวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ